

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 24.5.2019 hyväksynyt seuraavan Tammelan kunnan alueella sijaitsevan malminetsintälupaa (jatkoaika) koskevan hakemuksen:

Hakija: Litiumlöydös Oy
Lupa-alueen nimi: Tammela
Lupatunnus: ML2018:0119
Alueen sijainti ja koko: 160,68 ha.

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitusaika on 30 päivää päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Päätösten liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Päätös on nähtävillä Tammelan kunnan (Hakkapeliitantie 2, 31300 Tammela) ilmoitustauluilla, Tukesin Rovaniemen toimipaikassa (Valtakatu 2, Rovaniemi), sekä Tukesin internet-sivuilla: <https://tukes.fi/asiointi/paatokset-ja-kuulutukset>

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai Heikki Puhakka puh. 050 428 5612

Kuulutettu 24.5.2019

Pidetään nähtävänä 24.6.2019 asti

Litiumlöydös Oy
c/o Tilitsto Hörhammer Oy
Henry Fordin Katu 5 C
00150 HELSINKI

MALMINETSINTÄLUPAPÄÄTÖS

Hakija: Litiumlöydös Oy
Y-tunnus: 2805102-9
Suomi
Yhteystiedot:
Litiumlöydös Oy c/o Tilitsto Hörhammer Oy
Henry Fordin Katu 5 C
00150 HELSINKI

Lisätietoja antaa:
Markku Iljina
Puh: +358400 281 488

Alueen nimi: Tammela
Alueen sijainti: Tammelan kunta

Jatkoaikahakemus valtauksille KaivNro 9049/1-3 on tullut vireille 20.12.2018. Kaivosviranomaisen on tehnyt hakemustarkastuksen todennut hakemuksen täyttävän kaivoslain 34 §:n ja 61 §:n vaatimukset. Hakemuksen lupatunnus on ML2018:0119 ja kaivoslain 34 §:n mukainen etuoikeuspäivämäärä 20.12.2018.

Hakemuksen tarkoitus: Malminetsintä kaivoslain (621/2011) pykälien 5, 9 ja 32 tarkoittamalla tavalla.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) jatkaa kaivoslain (621/2011) 61§:n nojalla Litiumlöydös Oy:n malminetsintäluvan nimeltä "Tammela" voimassaoloa lupatunnuksella ML2018:0119. Tällä malminetsintäluvalla jatketaan valtausten KaivNro 9049/1-3 voimassaoloa.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetty edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Tässä malminetsintälupapäätöksessä annetut tarkennetut tarpeelliset määräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi perustuvat kaivoslain (621/2011) 51 §:ään.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Päätöksen voimassaolo

Malminetsintäluvan voimassaoloa jatketaan **tällä päätöksellä enintään kolme (3) vuotta** päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Hakija on hakenut malminetsintälupaa kaivoslain (621/2011) 34 §:n mukaisesti. Mikäli luvanhaltija haluaa pienentää voimassaolevaa malminetsintälupaa sen voimassaoloaikana tai luopua siitä kokonaan, tulee luvanhaltijan toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta (Kaivoslaki 621/2011, 61 §, 66 §, 67 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti malminetsintälupa perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Jos asianomaisen toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Malminetsintäalueen tiedot

Pinta-ala: 160,68 ha
Alueen nimi: Tammela
Sijainti: Tammelan kunta
Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä lupakartasta (Liite 1).

Alueesta tarkemmin

Lupa-alue sijaitsee Tammelan kunnan alueella liitekartan 1 mukaisesti. Alueella on ollut voimassa vanhan kaivoslain (503/1965) mukaiset valtaukset 9049/1-3 vuosina 2014-2019. Valtausalueet ovat olleet aiemmin Tammela Minerals Oy:n hallussa, ja ne on siirretty 27.4.2017 annetulla siirtopäätöksellä Litiumlöydös Oy:lle. Lupa-alue on pääasiassa yksityisessä omistuksessa olevaa maa- ja metsätalousmaata. Tammelan kunnan osalta alueella on käynnissä kyläalueiden yleiskaavoitus, jossa lupa-alue on osoitettu nykyistä vastaaviksi alueiksi, eli maa- ja metsätalousalueiksi. Alueen itäosasta pieni osa sijoittuu Torron kylän valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY) alueella. Malminetsintälupa-alueella ei sijaitse luonnonsuojelu- tai suojeluohjelma-alueita tai Natura 2000-verkoston kohteita. Lähimpänä sijaitseva Natura-alue on Torronsuon Natura-alue (FI0344 002), joka sijaitsee lähimmillään noin 480 metrin etäisyydellä lupa-alueesta.

Otaksuma mineraaleista

Alueelta olemassa olevaan geologiseen tietoon perustuen hakija otaksuu alueella olevan kultaa (Au), kuparia (Cu), sinkkiä (Zn) ja litiumia (Li).

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset (velvoitteet ja rajoitukset)

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)
3. Tutkimus-kaivannot ja tutkimusojat

Lupamääräyksen 1, kohdassa 2 ja 3 mainitut tutkimukset tulee suorittaa huomioiden mitä lupamääräyksissä 8 ja 9 on velvoitettu.

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeelliseksi, jotta alueen mineraalipotentiali saadaan tehokkaasti tutkittua. Jotta mahdolliselle jatkoluvalle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

2. Määräys tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Tutkimustöitä ja -tuloksia koskevaan vuosittaiseen selvitykseen on sisällytettävä: käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja pääasialliset tulokset. Kaivosviranomaisen voi ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta. Kunkin kalenterivuoden tutkimustöistä ja -tuloksista on raportoitava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä, ellei toisin ohjeisteta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 14 § ja, VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 4 §.

3. Määräys jälkitoimenpiteiden ajankohdasta ja ilmoittamisesta kaivosviranomaiselle

Kun malminetsintälupa on rauennut tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on

1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus,

tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja kirjallinen esitys edustavasta otoksesta kairasydämiä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011), 15 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012), 5 §.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsintäluvan haltija on velvollinen huolehtimaan maa- ja kiviainesjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

Malminetsinnästä tässä luvassa myönnettyillä menetelmillä (lupamääräys 1, menetelmät 1-3) ei synny kaivannaisjätettä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille (sekä näihin rinnastettaville, Kaivoslaki 5.2 §) ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille:

- Tukesille
- Hämeen ELY-keskuksen ympäristövastuualueelle
- Tammelan kunnalle
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä Museovirastoon.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 2 §.

6. Määräys malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta

Kaivosviranomaisen ei näe malminetsintäalueen pienentämisen aikataululle olevan tarvetta, tutkimuksia voidaan pitää perusteltuna koko ML2018:0119 alueelle (Liite 1). Jos luvan haltija haluaa pienentää voimassaolevaa malminetsintälupaa tai luopua siitä kokonaan, tulee luvan haltijan tehdä ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 §, 51, 67 §). Otettaessa huomioon tutkimussuunnitelma ja sen perustelut, sekä seikka, etteivät luvassa sallittavat malminetsintätoimet nykyisen aluerajauksen sisällä estä tai vaikeuta olennaisesti muita alueeseen kohdistuvia käyttötarpeita, voidaan tutkimuksia pitää perusteltuna koko haetulle alueelle.

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Tässä malminetsintäluvassa **ML2018:0119** määrätään lupakohtainen **10 000 euron** suuruinen vakuus. Vakuus asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten. Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintä lupa on tullut lainvoimaiseksi, luvan haltijan malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua velvoitetta varten pankkiin avatulle vakuustalletustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella. Kaivosviranomaisen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätyneet määrättyyn vakuuteen. Kaivosviranomaisen on luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä harkittava, onko vakuuden lajia tai suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintäluvan haltijan on tulpattava kairareiät, mikäli kairareiästä nousee pohjavettä maanpinnalle. Kairaputket on katkaistava mahdollisimman läheltä maanpintaa, ja kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella. Jos kairauksessa tarvittavan käytettävän veden määrä ylittää 100m³/vrk, on toimittava kuten vesilain (587/2011) 15 §:ssä todetaan. Lupa-alueella ei sijaitse pohjavesialueita, lähin pohjavesialue sijaitsee noin kilometrin päässä lupa-alueesta. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto, eikä toiminnasta saa aiheutua vaaraa pohjaveden määrälle tai laadulle. Lupa-alueen itäosa ulottuu noin 14 hehtaarin alueelta Torron kylän valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY) alueelle. Rakennetun kulttuuriympäristön erityispiirteet on huomioitava tutkimustoiminnassa. Kairaus- ja kaivantopaikat on siistittävä ja maisemoitava RKY-alueilla mahdollisimman nopeasti töiden loputtua kohteella.

Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 ja 15 §. Malminetsintäluvan haltijan on luovuttuaan malminetsintä lupa-alueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Hakemukseen saatujen lausuntojen perusteella malminetsintä lupa-alueelta ei ole tullut tietoon sellaisia ympäristö- tai luontoarvoja jotka olisivat esteenä malminetsintäluvan myöntämiselle.

Malminetsintäluva-alueella ei sijaitse luonnonsuojelu- tai suojeluohjelma-alueita, tai Natura 2000-verkoston kohteita. Lähimpänä sijaitseva Natura-alue on Torronsuon Natura-alue (FI0344 002), joka sijaitsee lähimmillään noin 480 metrin etäisyydellä lupa-alueesta. Tässä luvassa sallituilla tutkimusmenetelmillä ei saa heikentää Torronsuon Natura-alueen suojelun perusteena olevia luontoarvoja.

Malminetsintälupahakemukseen saatujen lausuntojen myötä ei ole tullut esiin tiedossa olevia luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisia luontotyyppiäsiintymiä eikä luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisia lajiesiintymiä. Hämeen Ely-keskus mainitsee lausunnossaan Torron kappelin luoteispuolella paikallistien molemmiin puolin sijaitsevan liito-oravan elinpiirin. Liito-orava lukeutuu luontodirektiivin liitteen IVa lajeihin. Lupa-alueen läheisyydessä on tehty liito-oravahavaintoja v. 1996 ja 1997.

Malminetsintäluvan haltijan on huomioitava, että mahdollisten liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisesti kielletty, sekä lain 39 §:n nojalla myös rauhoitettujen lajien yksilöiden tahallinen häirintä ja vahingoittaminen on kielletty. Mahdolliset havaintopaikat ja tulee ottaa huomioon ja tarvittaessa poiketa tutkimussuunnitelmasta, niin että kohteelle jää riittävä suojavyöhyke turvaamaan esiintymän.

Malminetsintäluvan haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen Tukesille. Lisäksi tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaiselle Hämeen Ely-keskuksille.

Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla Tukesin on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia lisämääräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Kaivoslaki (621/2011) 11 § ja 12 §, VNa (391/2012) 2 §.

Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvan haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen sulanmaan aikana on pyrittävä suunnittelemaan niin, että olemassa olevia uria ja luontaisia aukkopaikkoja käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee välttää sulanmaan aikana ja peltoalueilla tapahtuva tutkimustoiminta tulee ajoittaa satokauden ulkopuolelle.

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 11 §:ään.

10. Määräys malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksuajankodasta

Alueella on ollut voimassa vanhan kaivoslain (503/1965) mukaiset valtauksat KaivNro 9049/1-3 viisi vuotta. Tämä päätös jatkaa malminetsintäluvan voimassaoloa kolme (3) vuotta. Malminetsintäluvan haltijan on maksettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuista korvausta luvan voimassaoloajan kahdelta ensimmäiseltä vuodelta **30 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajan kolmannelta vuodelta **40 euroa hehtaarilta**. Malminetsintäkorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava vastaavana ajankohtana.

Luvan haltijan on ilmoitettava malminetsintäkorvauksen kokonaissuorituksesta kirjallisesti kaivosviranomaiselle, kun velvollisuus on täytetty.

Mikäli malminetsintäaluetta kuitenkin pienennetään osittaisella raukeamisella ennen varsinaisen päätöksen maksuajankohtaa (lainvoimaisuus päivämäärä), määräytyy maksu raukeamispäätöksen lainvoimaisuus päivämääränä voimaan jäävän alueen pinta-alan mukaisesti.

Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 99 §:ään, jossa säädetään malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksutavasta, sekä 51 § ja 67 §:ään jossa säädetään malminetsintäluvan raukeamisesta.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

Hakemuksen käsittely

Hakemus: Litiumlöydös Oy	20.12.2018
Täydennys: Litiumlöydös Oy (Uudet rajaukset)	3.1.2019
Kuulutus hakemuksesta: Tukes	14.2.2019
Lausuntopyyntö: Tukes	14.2.2019
Päätös: Tukes	24.5.2019

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Tukes on tiedottanut hakemuksesta 14.2.2019 kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Tukesin Rovaniemen toimipisteeseen, sekä Tammelan kunnan ilmoitustaululla. Hakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internet-sivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä 18.3.2019 saakka.

Tukes on tiedottanut hakemuksesta asianosaisia maanomistajia kirjeitse 14.2.2019.

Lausunnot ja mielipiteet on pyydetty toimitettavaksi viimeistään 18.3.2019 Tämän päivämäärän jälkeen toimitetut lausunnot ja mielipiteet on myös otettu ratkaisussa huomioon. Tammelan kunta pyysi lisäaikaa lausunnon antamiselle. Lisäaikaa myönnettiin 27.3.2019 saakka.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Tammelan kunnalle** 14.2.2019.
Tammelan kunta antoi lausunnon 26.3.2019 (Liite 4).
- 2) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Hämeen ELY-keskukselle** 14.2.2019.
Hämeen ELY-keskus antoi lausunnon 15.3.2019 (liite 5).

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta esitettiin seuraavat mielipiteet tai muistutukset:

18.3.2019: Tammelan vihreät

Hakijan vastine

Hakijalta ei pyydetty vastinetta.

Tukesin kannanotto mielipiteissä, muistutuksissa ja lausunnoissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa esitetyt asiat on otettu huomioon lupapäätöksessä lupamääräyksiin. Joissakin lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä on otettu kantaa mahdollisen kaivoksen haittavaikutuksiin. Nyt käsittelyssä oleva lupa on malminetsintälupa, ei kaivoslupa. Mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia ei arvioida malminetsintää koskevassa lupaharkinnassa. Lupaharkinnan perusteista säädetään kaivoslain 45 §:ssä ja malminetsintäluvan myöntämisen esteistä 46 §:ssä.

Tammelan kunta esittää, että tutkimusalue on rajattava vähintään 150 metrin etäisyydelle Torron kappelin ja hautausmaan alueesta. Karttamittauksen perusteella malminetsintälupa-alue sijaitsee lähimmillään noin 170 metrin etäisyydellä hautausmaasta, itse kappeli vielä hieman kauempana. Kaivoslain 7 §:n mukaisesti etäisyys hautausmaahan tulee olla vähintään 50 metriä. Malminetsintälupa-alue sijoittuu kokonaan Torronsuon Natura-alueen ulkopuolelle. Lupa-alueen raja on lähimmillään noin 470 metrin etäisyydellä Torronsuon Natura-alueesta. Kaivosviranomaisen katsoo, että etäisyys on riittävä. Tutkimustoiminta ei ulotu Natura-alueille, eikä suunnitelluilla tutkimustoimenpiteiden voida katsoa merkittävästi heikentävän Torronsuon Natura-alueen suojelun perusteina olevia luontoarvoja, tai tutkimustoiminnasta olevan Natura-alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Tammelan kunta esittää myös, että yleiskaavan luontoselvityksessä esille tulleet luonnon monimuotoisuusalueet ja valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY) alueet on rajattava tutkimusalueen ulkopuolelle. Kaivosviranomaisen toteaa, että lupa-alueesta on rajattu pois kaivoslain mukaiset esteet. Luonnon monimuotoisuusalueet ja RKY-alueet eivät ole este malminetsintäluvan myöntämiseksi. Näiltä osin Kaivosviranomaisen viittaa myös päätöksen lupamääräyksiin 8 ja 9. Rakennetun kulttuuriympäristön erityispiirteet on huomioitava tutkimustoiminnassa. Kairaus- ja kaivantopaikat on siistittävä ja maisemoitava RKY-

alueilla mahdollisimman nopeasti töiden loputtua kohteella. Ennen tutkimustöiden aloittamista malminetsintäluvan haltijan tulee hyvissä ajoin esittää tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen Tukesille ja tiedoksi toimivaltaiselle ELY-keskuksille.

Kaivosviranomaisen katsoo, että suorittamalla malminetsintätutkimukset noudattaen tässä malminetsintälupapäätöksessä annettuja määräyksiä, voidaan lupa-alueella suorittaa malminetsintää vaarantamatta lupa-alueen, tai 470 metrin etäisyydellä sijaitsevan Torronsuon Natura-alueen luontoarvoja.

Tammelan vihreiden valtuustoryhmä

Nyt käsittelyssä oleva lupa on malminetsintälupa, eikä mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia voida arvioida malminetsintää koskevassa lupaharkinnassa. Lupaharkinnan perusteista säädetään kaivoslain 45 §:ssä ja malminetsintäluvan myöntämisen esteistä 46 §:ssä.

Kaivosviranomaisen toteaa, että malminetsintälupa ei oikeuta kaivostoimintaan alueella. Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus suorittaa tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) malminetsintää sen mukaan, mitä tässä luvassa on tarkemmin määrätty (lupamääräys 1).

Tässä malminetsintäluvassa sallittujen malminetsintätoimien ei voida katsoa olevan laadultaan tai laajuudeltaan sellaisia, että ne aiheuttaisivat haittavaikutuksia alueen luontomatkailulle. Suunnitelluilla tutkimustoimenpiteillä ei myöskään voida katsoa olevan merkittäviä luonnonsuojelullisia tai luonnon monimuotoisuutta heikentäviä vaikutuksia.

Malminetsintälupahakemuksesta on pyydetty lausunto Tammelan kunnalta. Tammelan kunnalla on Torron ja Talpian kylien alueella käynnissä kyläalueiden yleiskaavoitus. Lausunnossa huomautetaan, että tutkimusalue on maakuntakaavassa merkitty luontomatkailun kehittämisen kohdealueeksi. Kaavaluonnoksessa malminetsintälupa-alueen maankäyttö on osoitettu nykyistä vastaavaksi, eli maa- ja metsätalousalueet joko pelto- tai metsäalueina ja asuinpaikat kylämaisen asumisen alueina. Kaavan luontonselvityksessä on maininta malminetsintäalueella olevista luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeistä alueista ja kohteista. Selvitys on toimitettu hakijalle.

Alueella olevat erityistä huomiota vaativat luontokohteet on mainittu myös Ely-keskukselta saadussa lausunnossa, ja ne on huomioitu tämän lupapäätöksen lupamääräyksissä. Tutkimustoiminta ei ulotu Natura-alueille, eikä suunniteltujen tutkimustoimenpiteiden voida katsoa merkittävästi heikentävän Torronsuon Natura-alueen suojelun perusteina olevia luontoarvoja. Hakija on hakemuksessaan ilmoittanut keräävänsä kairauksesta syntyvän soijan talteen ympäristösyiden tai maanomistajan niin vaatiessa.

Malminetsintäluvassa sallittujen malminetsintätoimien ei voida katsoa olevan mittakaavaltaan tai vaikutuksiltaan sellaisia, että ne aiheuttaisivat vaikutuksia Torronsuon virkistyskäyttöön tai alueen elinkeinojen toimintaedellytysten säilymiseen. Alueella on ollut vanhan kaivoslain (503/1965) mukaiset valtauukset voimassa 5 vuotta, mainitun kaltaisia vaikutuksia Torronsuon virkistyskäyttöön ei ole tullut kaivosviranomaisen tietoon.

Vakuuden osalta kaivosviranomaisen viittaa lupamääräykseen 7.

Tiedoksi luvan haltijalle

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa; luonnonsuojelulakia (1096/1996), ympäristönsuojelulakia (257/2014), erämaalakia (62/1991), maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999), vesilakia (587/2011), poronhoitolakia (848/1990), säteilylakia

(592/1991), ydinenergialakia (990/1987), muinaismuistolakia (295/1963), maastoliikennelakia (1710/1995) ja patoturvallisuuslakia (494/2009). Malminetsintäluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastossa liikkuminen

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohtaan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa, kun kyse on asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tarkoitetun toiminnan kannalta välttämättömästä liikkumisesta. Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvan haltija veloitetaan rajoittamaan malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista tai merkittävää maisemallista haittaa. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Malminetsintäluvan haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava malminetsintäluvan muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvan muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosviranomaisen on kaivoslain (621/2011) 67 §:n mukaan päätettävä, että malminetsintälupa raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Malminetsintälupa raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Mikäli luvan voimassaoloa halutaan jatkaa kaivoslain (621/2011) 61 §:n mukaisesti, tulee hakemus malminetsintäluvan voimassaolon jatkamiseksi toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä. (VnA kaivostoiminnasta (391/2012) 27.1 §).

Kaivoslain (621/2011) 61.1 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.

Kaivoslain (621/2011) 61.2 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;
- 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;
- 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivoslain (621/2011) 66 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.2 §:n mukaan

hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisissa tapahtuneet muutokset. Asetuksen 27.3 §:n mukaisesti hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakemuksen kohteena olevan luvan nojalla tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
- 2) alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
- 3) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta;
- 4) perustelut aluerajaukselle.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä:

- Litiumlöydös Oy:lle (hakija)

Jäljennös päätöksestä on toimitettu antopäivänä:

- Tammelan kunnalle
- Hämeen ELY-keskukselle,
- Museovirastolle tiedoksi

Päätöksen antamisesta tiedotetaan asianosaisia maanomistajia kirjeitse. Lisäksi tieto päätöksen antamisesta toimitetaan muistutusten ja mielipiteiden esittäjille.

Toimivaltaiselle maanmittaustoimistolle toimitetaan tiedot Maanmittauslaitoksen ja Tukesin sopiman menettelyn mukaisesti malminetsintäluvasta merkinnän tekemiseksi kiinteistötietojärjestelmään.

Perustelut: Päätöksestä tiedottaminen ja siinä noudatettu menettely perustuvat kaivoslain (621/2011) lupapäätöksestä tiedottamista koskevaan 58 §:ään.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **3 000 €**. Lisäksi luvan saajalta peritään ilmoitus- ja käsittelykulut. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1455/2015).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla **Turun hallinto-oikeuteen**.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai Heikki Puhakka, puh. 029 5052 201

Ilkka Keskitalo
Ylitarkastaja

Heikki Puhakka
Ylitarkastaja

LIITTEET

Liite 1	ML2018:0119 malminetsintälupakartta
Liite 2	Tilakohtaiset pinta-alat malminetsintälupa-alueella
Liite 3	Asianosaiset maanomistajat
Liite 4	Tammelan kunnan lausunto
Liite 5	Hämeen Ely-keskuksen lausunto
Liite 6	Tammelan vihreät muistutus

VALITUSOSOITUS Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta.

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtontalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

- 1) asianosainen;
  - 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
  - 3) toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;
  - 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;
  - 5) saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
  - 6) kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.
- Kaivosviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava

myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu 260 euroa**. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Turun hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, Turku

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Puhelin: 029 56 42410 (asiakaspalvelu / kirjaamo),

Faksi: 029 56 42414

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Puhelinvaihte: 029 56 42400

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Malminetsintäalue-alue

Kiinteistörajat

Mittakaava 1:25 000

Litiumlöydös Oy
Tammela
ML2018:0119

ML2018:0119 Tammela

Tilakohtaiset pinta-alat

Tila r:no	Pinta-ala (ha)
83444400020006	35,86
83444400020012	32,36
83444400030004	0,26
83444400030013	15,48
83444400050021	4,09
83444400050046	12,15
83444400050062	0,92
83444400050079	4,47
83444400050095	46,95
83444400050106	0,90
83487400010000	7,22

Pinta-ala yhteensä: **160,68 ha**

LAUSUNTO / LITIUMLÖYDÖS OY:N MALMINETSINTÄLUPA

YMPAR 20.02.2019 § 23

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES pyytää Tammelan kunnan lausuntoa Jokioisten ja Tammelan kunnan alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta.

Lausunto on pyydetty toimittamaan lupatunnus ML2018:0119 mainiten viimeistään 18.3.2019. Lausunnon jättämiselle on myönnetty sähköpostitse lisää aikaa 27.3.2019 saakka.

Litiumlöydös Oy on Sunstone Metals Ltd:n tytäryhtiö Suomessa. Sunstone Metals Ltd vastaa etsintätoimien kustannuksista.

Malminetsintäalue sijoittuu Tammelan kunnan alueelle. Malminetsintäalueen koko on 160,68 ha. Etsittävät mineraalit ovat litium, kulta, kupari ja sinkki.

Litiumlöydös Oy:n Tammela-nimiset valtaukset umpeutuvat 18.2.2019, valtaukset ovat 100 % yhtiön. Yhtiö hankki valtaukset toukokuussa 2016 Tammela Minerals Oy:ltä ja on sen jälkeen suorittanut aktiivista malminetsintää kokonaisbudjetin ollessa noin 500 000 euroa.

Malminetsintä on keskittynyt Kietyönmäen litiummaiheen jatkotutkimuksiin sisältäen syväkairauksia, maaperägeokemiallisia tutkimuksia ioniuuttomenetelmällä sekä geologista kartoitusta ja uranäytteenottoa.

Kietyönmäen litiumesiintymää on tähän mennessä tutkittu vain n. 200 mx 150 m laajuiselta alueelta. Tältä alueelta on tavattu useita litiumista rikastuneita keskenään samansuuntaisia pegmatiittijuonia. Alue sijoittuu juonia sisältävän noin 600 m pitkän luode-kaakkoissuuntaisen vyöhykkeen luoteispäähän. Saadut kairauslävistyksen osoittavat ekonomisia, yli yhden prosentin litiumpitoisuuksia (Li₂O). Tutkimattoman alueen laajuus, tunnetut litiumpitoisuudet ja litiumin esiintyminen rikastuskelpoisessa muodossa (spodumeeni) tukevat ekonominen esiintymän mahdollisuutta tutkimusalueella. Tunnettu esiintymä ja edellä mainittu vyöhyke ovat asumaton metsätalousmaata eikä alueella ole suojelukohteita.

Litiumlöydös Oy on sitoutunut jatkotutkimuksiin umpeutuvilla valtauksilla ja hakee tutkimuslupaa 18.3.2022 asti.

Alue on pääasiassa yksityisessä omistuksessa olevaa maa-metsätalousmaata. Luettelo kiinteistöistä ja maanomis-

tajista on hakemuksen liitteenä.

Jokamiehenoikeuden piiriin kuuluvan maastotarkastelun lisäksi hakijalla on tarkoitus suorittaa tutkimuksia, jotka voivat sisältää: geofysikaalisia mittauksia, jotka vaativat maastoajoneuvojen käyttöä, kalliosydännäytteenottoa kairaamalla. Syntyvä soija kerätään talteen ja viedään pois ympäristösyiden tai maanomistajan niin vaatiessa, koneellista geokemiallista maaperänäytteenottoa, vähäistä kallion paljastamista uranäytteenottoa varten ja tutkimuskaivantoja.

Tammelan ympäristölautakunta antaa asiasta samalla Tammelan kunnan lausunnon.

Liite: Kartta malminetsintälupahakemusalueesta

Yritysvaikutusten arviointi (Kvalt 66 §, 20.12.2010):

Kysymys:	Kyllä	Ehkä	Ei
Vaikuttaako yritysten kilpailutilanteeseen ?	x		
Onko päätöksellä vaikutuksia yritysten määrän kehittymiseen ?	x		
Vaikuttaako päätös positiivisesti työpaikkojen muodostumiseen ?	x		
Onko palvelu mahdollista ulkoistaa ?			x

Valmistelija: Ympäristötarkastaja Erja Klemelä, puh.040 1416 853
Kaavoittaja Miika Tuki, puh. 050 464 3274

Päätösehdotus: Ympäristölautakunta päättää antaa lausuntonaan Litiumlöydös Oy:n malminetsintälupahakemuksesta seuraavan lausunnon:

1. Tutkimusalueesta on rajattu ulkopuolelle asuinkiinteistöt, arkeologiset kohteet ja kulttuurihistorialliset kohteet
2. Kietyönmäen tutkimusalue rajautuu lähimmillään 470 m:n etäisyydelle Torronsuon Natura 2000 alueesta.
3. Osat tutkimusaluetta sijoittuvat erittäin lähelle erityisen arvokasta Torronsuon kohosuoaluetta ja Natura 2000 aluetta. Mahdollisen kaivosalueen sijoittuminen näin lähelle merkittävää luonnonsuojelualuetta ei liene mahdollinen, koska aiheuttaa merkittävän vaaran suon vesitalouden muuttumiselle.
4. Torron kappeli ja hautausmaa sijoittuvat lähimmillään n. 120 m:n etäisyydelle tutkimusalueesta.

Käsittely kokouksessa Ympäristötarkastaja Erja Klemelä ja kaavoittaja Miika Tuki esittelivät asiaa kokouksessa kello 18.11. - 18.20 ja poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Kunnanjohtaja Kalle Larsson poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana, ennen päätöksentekoa kello 18.19.

Muutettu päätösehdotus:

Ympäristölautakunta päättää antaa lausuntonaan Litiumlöydös Oy:n malminetsintälupahakemuksesta seuraavan lausunnon:

1. Tutkimusalueesta on rajattu ulkopuolelle asuinkiinteistöt, arkeologiset kohteet ja kulttuurihistorialliset kohteet.
  2. Kietyönmäen tutkimusalue rajautuu lähimmillään 470 m:n etäisyydelle Torronsuon Natura 2000 alueesta.
  3. Osat tutkimusaluetta sijoittuvat erittäin lähelle erityisen arvokasta Torronsuon kohosuovaluetta ja Natura 2000 aluetta. Mahdollisen kaivosalueen sijoittuminen näin lähelle merkittävää luonnonsuojelualuetta ei liene mahdollinen, koska se aiheuttaa merkittävän vaaran suon vesitalouden muuttumiselle.
  4. Torron kappelin ja hautausmaan kohdalla tutkimusalueen ralaoksen tulee ulottua vähintään 150 merin etäisyydelle näistä.
  5. Valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö ja yleiskaavan luontoselvityksessä esille tulleet luonnon monimuotoisuusalueet on rajattava tutkimusalueen ulkopuolelle.
- Lisäksi huomautetaan, että tutkimusalue on maakuntakaavassa merkitty luontomatkailun kehittämisen kohdealueeksi.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

Lisätietoja antaa: Tekninen johtaja Hannu Jalava, puh. 050 521 9962.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta sekä säädetyllä tavalla edeltäpäin ilmoitettuna aikana 27.3.2019 kunnanvirastossa ja samasta ajankohdasta tietoverkossa yleisesti nähtävänä olevasta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Tammelassa 26.3.2019

Arja Suojoki
pöytäkirjanpitäjä

Häme

Luonnonvarayksikkö

14.3.2019

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

lausuntopyyntö 14.2.2019

LAUSUNTO MALMINETSINTÄLUPAHAKEMUKSESTA ML2018:0119

Hakemusalueella ei ole voimassa olevaa kaavaa, mutta alue sijaitsee luonnosvaiheessa olevan Torron osayleiskaavan alueella. Kaavaa varten on laadittu Tammelan Torron osayleiskaavan luontoarvojen perusselvitys 2015 (Suomen Luontotieto Oy 8/2016, Jyrki Matikainen ja Pihla Matikainen).

Hankkeessa tulee huolehtia siitä, ettei luontoselvityksen osoittamia luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita kuten tiukasti suojellun liito-oravan Torron kappelin luoteispuolella paikallistien molemmin puolin sijaitsevaa elinpiiriä ei heikennetä eikä hävitetä. Kaikenlaista häiriötä aiheuttavaa toimintaa alueella tulee välttää liito-oravan lisääntymisaikana. Edelleen kappelin luoteispuolella paikallistien varressa kasvaa luonnonmuistomerkkinä rauhoitettu kookas kilpikaarnainen mänty.

Etsintäalue ei sijaitse pohjavesialueella.

Etsintäalueen pieni kaakkoiskulma sijaitsee Torron kylän valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY) alueella.

Koska malminetsintäalue sijaitsee Natura 2000 -verkostoon kuuluvan Torronsuon kansallispuiston läheisyydessä, ELY-keskus katsoo, että mahdollinen kaivoslupan hakeminen edellyttää luonnonsuojelulain mukaista Natura-vaikutusten arviointia joko erikseen tai osana ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain tarkoittamaa menettelyä.

Ylitarkastaja

Esa Pynnönen

Ylitarkastaja

Rauni Itkonen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty.

Tämä asiakirja HAMELY/237/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument HAMELY/237/2019 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Itkonen Rauni 14.03.2019 13:03

Hyväksyjä Pynnönen Esa 14.03.2019 15:07

TUKES
PL66
00521 Helsinki

Tammelan vihreiden valtuustoryhmä
Yhteyshenkilö:
Niina Honkala
Varpustie 7
31300 Tammela

TUKES, kuulutus, ML2018:0119

Muistutus Litiumlöydös Oy:n malminetsintälupahakemukseen

Maakuntakaava 2006

Alueella, jolle Litiumlöydös Oy hakee malminetsintäluvan jatkoaikaa, on voimassa oleva Hämeen maakuntakaava. Maakuntakaavassa Torronsuo ympäristöineen on osoitettu luontomatkailun kehittämisen kohdealueeksi.

Maakuntakaavamerkinnöissä, -määräyksissä ja -suosituksissa todetaan, että ”merkinnällä osoitetaan luontovirkistykseen ja luontomatkailun kehittämisen kannalta erityisen merkittäviä, vetovoimaisia ja luonnonympäristöltään monipuolisia vyöhykkeitä, joilla on edellytykset kehittyä monipuolisiksi luontomatkailun ja vapaa-ajan aluekokonaisuuksiksi. Hämeen maakuntakaavassa näitä ovat **Hämeen Järviylängön luontomatkailupuisto** ja Evon-Kuohijärven luontomatkailupuisto. Kehittämisen kohdealueella ei ole maakuntakaavassa metsänhoidollisia rajoituksia. Metsälain mukaisissa toimenpiteissä ei edellytetä lausuntomenettelyä.”

Maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaan ”Kehittämisen kohdealueen käytön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota luontomatkailun edellytysten turvaamiseen, alueen virkistys- ja suojelualueiden hoidon- ja käytön suunnitteluun, eri toimintojen verkostomaiseen kytkemiseen reitistöin sekä maaseutu- ja matkailuelinkeinojen tukemiseen.”

Maakuntakaavan kehittämissuosituksen mukaan ”Kehittämisen kohdealueen kehittämistarpeet tulisi selvittää erillisellä kehittämissuunnitelmalla.”

Matkailijoiden suhtautumista kaivoshankkeisiin ja yhteensovittamisen näkymiä on selvitetty mm. Koillismaalla KAMYK –tutkimushankkeessa. Tutkimuksessa selvitettiin matkailijoiden käsityksiä Kuusamon Juomasuon ja Mustavaaran kaivoshankkeista ja miten kaivoshankkeiden toteutuminen vaikuttaisi matkailijoiden halukkuuteen tulla Koillismaan

matkailukohteisiin uudestaan. Hankkeessa tutkittiin myös matkailuyritysten ja kaivosalan näkemyksiä yhteensovittamisen edellytyksistä. Kyseisen tutkimuksen mukaan tutkittuihin kaivoshankkeisiin sisältyy riskejä, jotka voivat viedä edellytyksiä matkailulta. (Jokinen M., 2014)

Allekirjoittaneet toteavatkin, että malminetsintähakemuksen mukaisella alueella ei ole kaavallisia edellytyksiä kaivostoiminnalle, mikä tulee huomioida jo malminetsintälupahakemuksen lupaharkinnassa.

Maakuntakaava 2040 –luonnos

Kanta-Hämeen maakuntakaavaehdotus 2040 oli julkisesti nähtävillä 14.1. – 17.2.2019. Myös uudessa maakuntakaavaehdotuksessa hakemuksen mukainen alue kuuluu luontomatkailun kehittämisen kohdealueeseen. Torron kylä on kaavaluonnoksessa merkitty kylämäisen asumisen alueeksi ja maakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi.

Maakuntahallitus käsittelee maakuntakaavaehdotuksesta jätetyt muistutukset ja tekee maakuntavaltuustolle esityksen maakuntakaavan hyväksymisestä. Maakuntavaltuusto kokoontuu 27.5.2019.

Torron osayleiskaava –luonnos

Torron alueen kaavoitus on käynnissä; Tammelan kunta on laatimassa alueelle osayleiskaavaa. Kaavaluonnos ja –selostus sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmat ovat olleet nähtävillä vuonna 2017. Kaavaluonnoksessa hakemuksen mukaiset alueet on osoitettu pääasiassa maa- ja metsätaloustalouteen (M, MT). Kaavamääräysten (M) mukaan alueella sallitaan maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen sekä haja-asutusluonteinen asuinrakentaminen.

Alueella on myös luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä kohde ja alue (luo). Kaavamääräyksen mukaan luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen ja eliölajiesiintymien säilymisedellytykset on otettava huomioon alueen/kohteen maankäyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa.

Kaava-alue käsittää myös kulttuurihistoriallisesti merkittävän, säilytettävän kylä-alueen ja sitä ympäröivät peltoalueet. Kaavamääräysten mukaan mm. täydennysrakentamisen tulee soveltua vanhaan kyläympäristöön. Alueen rajaukset tulee ottaa huomioon lupaharkinnassa.

Kaavakartta ja –selostus tulee huomioida lupaharkinnassa

Tammelan Torron osayleiskaavan luontoarvojen perusselvitys 2015, Suomen Luontotieto Oy 8/2016

Kaavoitettavalle alueelle on tehty luontoarvojen perustilaselvitys vuonna 2015. Hakemuksen mukaisella alueella olevat, perustilaselvityksessä havaitut arvokkaat elinympäristöt, uhanalaiset lajit ja muut arvokohteet tulee jättää malminetsintäalueen ulkopuolelle.

Natura 2000

Torransuo kuuluu Natura 2000 alueisiin. Torransuo on luonnonsuojelullisesti arvokas suokokonaisuus ja Etelä-Suomen suurin luonnontilainen suo. Natura-aluetta tulisi suojella malminetsinnän ja mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksilta riittävällä suojavyöhykkeellä, jottei suo-olosuhteet muutu. Tästä syystä malminetsintää Torransuon ympäristössä tulee rajoittaa, mikä tulee ottaa huomioon jo malminetsintään liittyvän lupaharkinnan yhteydessä.

Alueen virkistyskäyttö ja luontomatkailu

Torransuon kansallispuiston alue ympäröivine alueineen on aktiivisessa virkistyskäytössä. Metsähallituksen kävijämäärätilastojen mukaan Torransuon kansallispuiston tehtiin vuonna 2018 n. 29 200 käyntiä. Aluetta hyödyntävät toiminnassaan aktiivisesti erityisesti Eerikkilän urheilupuisto sekä seutukunnan luontoyrittäjät.

Kuten edellä on todettu, maakuntakaavassa hakemuksen mukainen alue kuuluu luontomatkailun kehittämisen kohdealueeseen. Matkailijoiden suhtautumista kaivoshankkeisiin ja yhteensovittamisen näkymiä puolestaan on selvitetty mm. Koillismaalla KAMYK –tutkimushankkeen yhteydessä. Tutkimuksen mukaan tutkittuihin kaivoshankkeisiin sisältyy riskejä, jotka voivat viedä edellytyksiä matkailulta. (Jokinen M., 2014)

Kaivoslain 621/2011, 48 §:n mukaan kaivoslupaa ei saa myöntää, jos kaivostoiminta aiheuttaa vaaraa yleiselle turvallisuudelle, aiheuttaa huomattavia vahingollisia ympäristövaikutuksia tai heikentää merkittävästi paikkakunnan asutus- ja elinkeino-oloja eikä mainittua vaaraa tai vaikutuksia voida lupamääräyksen poistaa.

Alueen luontoyrittäjyyteen liittyvä potentiaali on merkittävä, mikä tulee huomioida myös malminetsintään liittyvän lupaharkinnan yhteydessä.

Tutkimusmenetelmät ja jälkihoito

Hakemuksessa ei myöskään ole tuotu esille mitään suunnitelmaa miten tiheään tutkimusmenetelmiä on alueella tarkoitus toteuttaa. Hakijalta tuleekin edellyttää tarkempaa suunnitelmaa käytettävistä tutkimusmenetelmistä.

Kaivoslain 621/2011, 11 §:n perusteella hakijan tulisi rajoittaa malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet tulisi suunnitella siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsinnästä ei saa aiheutua;

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

Mikäli toiminnanharjoittajalle myönnetään malminetsintälupa, tulee toiminnanharjoittajalta edellyttää kairauksessa syntyvän soijan talteenottoa.

Vakuus

Hakija ei ole esittänyt vakuutta hakemuksessa esitellyille toiminnoille. Kaivoslain 107 §:n mukaan malminetsintäluvan haltijan on asetettava vakuus mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkitoimenpiteiden suorittamista varten, jollei tätä ole pidettävä tarpeettomana toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja luvan hakijan vakavaraisuus huomioon ottaen.

Vakuus tulisi määritellä lupamääräyksissä tärkeät alueen ainutlaatuisuus, elinympäristöt sekä alueen virkistyskäyttö ja matkailupotentiaali huomioon ottaen.

Edellä esitetyn perusteella Litiumlöydös Oy:lle ei tule myöntää malminetsintälupaa hakemuksessa esitetylle alueelle. Toissijaisesti malminetsintäaluetta tulee rajoittaa niin, ettei malminetsinnästä aiheudu kaivoslain 11 §:n mukaista haittaa.

Tammelassa 18.3.2019

Tammelan Vihreiden valtuustoryhmä;

Jan Löfstedt

Kristiina Liinaharja

Niina Honkala